

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	10
3.5	Řízení mateřské školy.....	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění	13
3.7	Spoluúčast rodičů.....	13
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	15
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
4	Organizace vzdělávání.....	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu	19
5.1	Zaměření školy	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	19
5.3	Metody a formy vzdělávání	20
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	22
6	Vzdělávací obsah.....	24
6.1	Integrované bloky	24
6.1.1	Letní dobrodružné výpravy	24
6.1.2	Objevování veselého jara	27
6.1.3	Co ukrývají barvy podzimu	31
6.1.4	Tajemství konce roku	35
6.1.5	Bádání pod zimní peřinou	37
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	42
6.3	Díličí projekty a programy.....	42
7	Systém evaluace.....	44

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Pojďte děti zkoumat svět, začínáme právě teď

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Sportovní 306, Koloveč, 34543

odloučené pracoviště Těšovice 30

KONTAKTY:

e-mail: info@mskolovec.cz

web: www.mskolovec.cz

telefon ředitelka: 723751811

REDIZO: 664000185

IČO: 60610743

IZO: 164000194

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Helena Moudrá

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Helena Moudrá, ředitelka, Bc. Michaela Soupírová, zástupkyně ředitelka, učitelky Lucie Khasová, Bc. Jana Součková, Helena Kroová, Jana Kociánová, Lucie Kroová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městys Koloveč

ADRESA ZŘIZOVATELE:

U Staré fary 142

345 43 Koloveč

KONTAKTY:

telefon:379494311

email: info@mestyskolovec.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9.2021 do 31.8.2025. Jedná se o otevřený dokument.

ČÍSLO JEDNACÍ: 152/21

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 27. 8. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 30. 8. 2021

RUŠÍ SE ŠVP Č.J. 84/17

.....

ředitel školy

Helena Moudrá

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 77

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 15

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Naše mateřská škola vznikla 1.1.2003 sloučením 2 škol: MŠ Koloveč a MŠ Těšovice jako samostatný právní subjekt Mateřská škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace. Zřizovatelem je Městys Koloveč. Škola má 2 samostatné budovy vzdálené od sebe 8 km. Jedna je v Kolovči na adrese Sportovní 306 a druhá je jako odloučené pracoviště, místo výkonu v obci Těšovice č.p.30.

MŠ Koloveč, Sportovní 306 má ve správě budovu se zahradou na okraji městyse. Jsou zde zřízeny 2 třídy. Škola má vlastní školní jídelnu a jako doplňkovou činnost má vývařovnu pro cizí strážníky. Dále vaří obědy pro Základní školu speciální DČCE Merklín. V průměru se vaří 200 obědů.

MŠ Koloveč, pracoviště Těšovice má budovu se školní zahradou v pronájmu od Obce Srbice. Jedná se o starou podsklepenou budovu s půdními prostory. Budova má velké prostory a rozsáhlou školní zahradu se vzrostlými stromy, které v letním období poskytují dostatek stínu. Obec Těšovice je malá obec, budova je umístěna na okraji obce v blízkosti luk a lesů, což umožňuje velkou rozmanitost příležitostí k pobytu venku.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

MŠ Koloveč, Sportovní 306

Jedná se o jednopodlažní budovu částeně podsklepenou. Budova disponuje vlastní kuchyní, dvěma třídami (jednou větší a jednou menší), jednou velkou umývárnu pro obě třídy a jednou malou umývárnu v blízkosti školní jídelny. Místnost školní jídelny lze částečně využívat jako denní místnost k občasnému využití například při odpoleních řízených činnostech, nebo při potřebě

individuálních činností. V budově není samostatná ložnice, lehátka se rozkládají ve větší třídě Motýlků, v případě potřeby lze rozložit i ve třídě Sluníček. Šatna pro děti je společná pro obě třídy, prosotorově oddělená. V budově je malá kuchyňka, která slouží na mytí bílého nádobí. U budovy je prostorná zahrada. V roce 2018 ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem požádala o dotaci z SFŽP. Dotace byla schválena a zahrada byla předělána v přírodním stylu s herními prvky, jako jsou ovocné stromy a keře, záhony na pěstování zeleniny, altán, který slouží jako venkovní učebna a další prvky pro polytechnickou výchovu a pohybové dovednosti dětí.

MŠ Koloveč, odloučené pracoviště Těšovice

Jedná se o podsklepenou budovu s půdními prostory. tato budova je stará, dříve využívána jako obecní škola. V budově jsou velké prostory s vysokými stropy, což je finančně náročné na vytápění. Je zde zřízena jedna třída, k dispozici je samostatná ložnice, samostatná dětská šatna i dětská umývárna. U budovy je prostorná školní zahrada vybavená herními prvky a záhony pro pěstování zeleniny. Ve spolupráci s pronajímatelem a vlastníkem budovy je jednáno o vybudování dřevěného altánu, který by sloužil jako venkovní učebna.

Dopravní dostupnost školy:

MŠ Koloveč - dobrá dopravní obslužnost s ohledem na to, že v Kolovči je základní škola, rodiče tak mohou využít veřejnou autobusovou dopravu

MŠ Těšovice - horší dopavní obslužnost, rodiče převážně využívají vlastní dopravu

Informace z historie školy:

V roce 2003 došlo ke sloučení MŠ Koloveč a MŠ Těšovice. Hlavním důvodem bylo málo dětí v Těšovicích v době nutnosti vstoupit do právního subjektu a snaha obecního úřadu Srbice, která zřizovala školu v Těšovicích zachovat mateřskou školu v Těšovicích. Po jednání se zastupiteli v Kolovči, kteří vyšli srbickým vstříc, došlo ke sloučení škol a zřizovatelem se stal městys Koloveč.

MŠ Těšovice sloužila dříve jako dvoutřídní mateřská škola, později s úbytkem dětí došlo k uzavření jedné třídy.

MŠ Koloveč byla dříve postavena jako dvoutřídní škola, později byla přistavena přístavba, která měla sloužit jako jesle. Po úbytku dětí došlo k přestavbě hlavní budovy na zdravotní středisko a bývalé jesle byly stavebními úpravami přestavěny na dvoutřídní školu. Vývažovnu zřizovala tehdy ještě obec Koloveč, po vstupu do právní subjektivity bylo nutné zavést školní jídelnu s vývažovnou do rejstříku škol.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Na obě budovy mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

MŠ Koloveč - ve spolupráci se zřizovatelem stavebními úpravami zvýšit kapacitu školy. V posledních letech je větší zájem rodičů o přijetí dítěte do MŠ, než je kapacita školy. Zlepšit tím podmínky pro provozu jako je samostatná umývárna a šatna pro každou třídu zvlášť, samostatná ložnice. Zvýšení skladových prostorů. Zřizovatel již zahájil jednání s projektanty. V případě navýšení kapacity ještě více rozšířit prostor školní zahrady. Zahrada již byla nově zrekonstruována za pomoci dotace z SFŽP, zřizovatel poskytl část pozemků pro zvětšení zahrady. Zahrada je tedy vybudována v přírodním stylu se spoustou možností plnění cílů environmentální výchovy, ovšem přístavbou by se zahrada zmenšila, ale pan starosta v případě přístavby uvažuje o zvětšení zahrady. Zřizovatel má zájem na celkové rekonstrukci ke zvýšení kapacity a uspokojení potřeb zájmu všech rodičů. Rekonstrukcí by se řešilo zateplení budovy a vzduchotechnika.

Dále chceme pořídit nové varhany, výměnu osvětlení ve třídách, pořídit botníky na obuv do deště pro děti.

Časový harmonogram je do 5 let.

MŠ Těšovice - problém je s tím, že zde je budova i pozemek školní zahrady v nájmu. Ovšem spolupráce s majitelem- obcí Srbice je velmi dobrá. Majitel přislíbil do roku 2022 vybudovat altán, který by sloužil jako venkovní učebna. Do konce roku 2021 vybudujeme nové pískoviště.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná vyvážená strava. Děti mají stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivě podávanými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřijatelné násilně nutit do jídla. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je současně flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobovat potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí. Děti mají dostatek volného pohybu nejen při pobytu venku, ale i v interiéru MŠ. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřijatelné. Učitelé se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Zlepšení stravovacích návyků dětí, prodlužování pobytu dětí na školní zahradě, při vhodném počasí provozovat činnosti ze třídy na zahradě – pěstelské, výtvarné, pracovní, tělovýchovné, aj. Využít tak možnost bližšího kontaktu s přírodou jako prostoru pro prosociální chování. Přirozené a správné návyky - osobní příklad, individuální pohovory s rodiči a lékařem- odborníkem. Odborné články na nástěnkách, vhodná motivace. Aktivní zapojení dětí při stolování.

Časový harmonogram - po celou dobu ŠVP

Rozšíření kapacity v MŠ Koloveč - do 5.let.

Venkovní učebna a pískoviště v Těšovicích - do konce roku 2022.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.

Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoj, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřípustná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.

Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Čeho chceme dosáhnout

Chceme dosáhnout toho, abychom zvládly přijatá pravidla chování - děti i učitelky

Jakými prostředky

.Dosáhneme toho důsledným sledováním problémových i jiných situací v průběhu dne v MŠ a hledáním jejich řešení společně s dětmi – podle přijatých pravidel. Přihlížet k individuálním potřebám dětí, citlivým a laskavým přístupem celého kolektivu MŠ a spoluprací s rodinou.

Časový harmonogram

Po celou dobu trvání ŠVP

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně, pokud možno denně, zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, ale vzhledem ke kapacitě školy jsou využívány výjimkové počty dětí na třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Denní program zahrnuje: a/ *základní péči* – příjem a propouštění dětí, pobyt venku, hygienu,

stolování, spánek, odpočinek
dětí.

b/ *hrové činnosti a pohybové aktivity* – spontánní, v interiéru,

při pobytu venku

c/ *činnosti programově řízené* – společně, v menších skupinkách,

individuálně

Uspořádání dne:

MŠ Koloveč, Sportovní 306

6.00 – 7.00 scházení dětí ve třídě Sluníček

7.00 – 10.00 scházení dětí do 8.00 hod., hry podle zájmu dětí, individuální práce s dětmi, pohybové aktivity, ranní cvičení se zdravotními cviky, svačina, vzdělávací činnosti – spontánní, řízené, skupinové, individuální, frontální činnosti,

10.00 – 12.00 příprava na pobyt venku, pobyt venku, kulturní akce, výlety

12.00 – 12.45 převlékání, hygiena, oběd, příprava na odpočinek

12.45 – 14.30 odpočinek na lehátku, relaxace, podle zájmu a potřeb dětí hry, individuální a skupinové činnosti

14.30 – 16.00 hygiena, svačina, řízené činnosti, odpolední zájmová činnost, v 15.30 přechod do třídy "

Sluníček, hry, rozcházení domů

MŠ Těšovice

6.30 – 10.00 scházení dětí do 8.00 hod., hry podle zájmu dětí, individuální práce s dětmi, pohybové aktivity, ranní cvičení se zdravotními cviky, svačina, vzdělávací činnosti – spontánní, řízené, skupinové, individuální, frontální činnosti, příprava na pobyt venku

10.00 – 12.00 pobyt venku, kulturní akce, výlety

12.00 – 12.45 převlékání, hygiena, oběd, příprava na odpočinek

12.45 – 14.30 odpočinek na lehátku, relaxace, podle zájmu a potřeb dětí hry, individuální a skupinové činnosti

14.30 – 16.00 hygiena, svačina, řízené činnosti, odpolední zájmová činnost

Čeho chceme dosáhnout

Větší nabídku činností podporující vlastní aktivitu a experimentování dětí.

Jakými prostředky

Zapojit děti do organizace činností, v případě příznivého počasí prodlužovat pobyt venku.

Časový harmonogram

Po celou dobu trvání ŠVP.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v pracovních náplních a organizačním řádu školy. Je vytvořen funkční informační systém uvnitř MŠ i navenek formou webových stránek, SMS zpráv, e-mailů. Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomoci a respektuje jejich názor. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče - třídní schůzky, schůzky všech rodičů, individuální konzultace. Plánování pedagogické práce se opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními pedagogy. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují celý chod MŠ. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. MŠ spolupracuje se zřizovatelem, se ZŠ, s SPC, s PPP s dětskou lékařkou a dalšími odborníky při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Čeho chceme dosáhnout

Vymezovat jasné cíle při plánování. Využívat vhodné metody a formy.

Pracovat na odborném růstu zaměstnanců. Provádět účelnou evaluaci.

Jakými prostředky

DVPP, sebevzdělávání. Komunikace.

Časový harmonogram

Po celou dobu trvání ŠVP.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí zaměstnanci mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pedagogický sbor funguje na základě vymezených pravidel ukotvených v organizačním a školním řádu. Pedagogové se sebevzdělávají, pracují jako tým, jednají a pracují profesionálním způsobem. Ke svému sebevzdělání přistupují aktivně. Vzdělávají se podle krátkodobého i dlouhodobého plánu DVPP. Ředitelka podporuje profesionalitu, sleduje pedagogickou práci učitelek a doporučuje oblast DVPP podle výsledků jejich práce, včetně sebe sama. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Ve škole je zajištěno překrývání přímé pg. činnosti ve třídě denně v rozsahu dvou a půl hodiny. Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (PPP, SPC).

Čeho chceme dosáhnout

Zlepšit v Kolovči komunikaci mezi pedagogy a školní jídelnou. Využívat týmovou spolupráci.

Jakými prostředky

Získávat zkušenosti při vzájemných pohovorech mezi pedagogy na pedagogických radách, při pohovorech na provozních poradách, sebevzděláváním.

Časový harmonogram

Po celou dobu trvání ŠVP.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodičům je dána možnost účasti na různých programech a akcích pořádaných školou, je podporována vzájemná spolupráce, oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění. Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje. Na třídních schůzkách, nebo podle potřeby jsou rodiče informováni o pokrocích a rozvoji svých dětí. Společně domlouvají postupy při výchově a vzdělávání. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost v svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrozumnější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Čeho chceme dosáhnout

Vzájemné důvěry mezi rodiči a pedagogy. Otevřenosti při jednáních o dětech. Zapojení rodičů do chodu školy.

Jakými prostředky

Třídní schůzky. Přednášky odborníků pro rodiče. Zajímavé akce pro rodiče s dětmi. Tvořivé dílny, besídky pro rodiče.

Časový harmonogram

Minimálně dvakrát do roka třídní schůzky. Tvořivé dílny, besídky pro rodiče čtyřikrát do roka. Besedy s odborníky čtyřikrát do roka.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí MŠ je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP. Žádná budova není bezbariérová. V MŠ jsou k dispozici kompenzační pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. Pomůcky jsou doplňovány. Pro zajištění podmínek vzdělávání dětí se SVP uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. Spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spoluprací s odborníky mimo oblast školství. Kapacita školy je nedostačující pro zájem rodičů, třídy jsou výjimečné. Nedaří se nám snížit počet dětí na třídě, ale dodržujeme právní předpisy. V současnosti máme 3 třídy a v každé pracuje AP na základě doporučení poradenského zařízení. Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.

Čeho chceme dosáhnout

Učitel si musí osvojit specifické dovednosti v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Nastavit dětem se SVP všechny dostupné možnosti ke kvalitnímu vzdělávání na potřebné úrovni. Prohloubit spolupráci s odborníky s PPP a SPC.

Jakými prostředky

Užší spolupráci s odborníky. DVPP. Zajištění AP. Citlivým přístupem, individualizací.

Časový harmonogram

Po celou dobu trvání pobytu dítěte se SVP v MŠ.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

MŠ vytváří materiální podmínky, které umožňují rozvíjet talent. Disponujeme nadstandartním vybavením hudebními pomůckami, výtvarnými pomůckami, tělocvičného nářadí i náčiní. MŠ má dostatek materiálů, knih, encyklopedií didaktických i IT techniky se vzdělávacími programy, kterými můžeme rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání probíhá tak, aby byl stimulován rozvoj jejich nadání a aby se dítě mohlo dále rozvíjet. Učitel volí složitější i více náročné úkoly. Vzdělávání probíhá individuálně i v menších skupinkách během dopoledních i odpoledních činnostech. Pedagogové si prohlubují své znalosti i dovednosti sebevzděláváním, DVPP. Podporují zvědavost, tvořivost, originalitu dětí. Problém řeší "do hloubky". MŠ spolupracuje s rodiči a doporučuje školská poradenská zařízení, nebo další vzdělávací, nebo zájmové instituce.

Čeho chceme dosáhnout

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání.

Jakými prostředky

Pozorováním, sledováním a pedagogickou diagnostikou vyhodnocovat možnosti nadání jednotlivých dětí, nabídnout dostatečné zázemí pro rozvíjení jejich nadání.

Kvalitní nabídkou činností rozvíjejících jejich nadání. Užší spolupráci s rodiči a odborníky.

Časový harmonogram

Po celou dobu trvání ŠVP.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Do MŠ jsou přijímány i děti, které nedosáhly 3 let. Pro tyto děti je připraveno dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček. Všechny třídy naší školy jsou heterogenní. Třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím skříněk, které nejsou dostupné pro všechny děti. V těchto skříních jsou hračky a pomůcky nebezpečné pro dvouleté děti uloženy a děti k nim nemají přístup. Prostředí třídy učitelky upravují tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby odpočinku. Škola nedisponuje přebalovacím pultem, proto jsou přijímány děti, které jsou bez plen. Zázemí pro hygienu je dostatečně vybaveno. Každé dítě má v šatně svou skříňku. V té je dostatečné místo pro náhradní oblečení, ovšem ne pro hygienické potřeby, jako jsou pleny. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby i možnosti dětí. Učitelky nechávají dětem dostatek času na realizaci činností. Učitelkám je dána možnost rozdělit děti při vycházkách dětí podle náročnosti zvolené trasy a cílů pobytu venku na 2 skupiny. Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Rodič může postupně prodlužovat pobyt dítěte v MŠ. Pokud to epidemiologická situace a vládní nařízení dovolí, je umožněn adaptační program, kdy rodič může pobývat po určitou dobu s dítětem ve třídě. Tato doba se zkracuje do doby, než je dítě schopné pobývat v MŠ samo. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek – hraček apod. pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Pokud jsou hygienicky nezávadné a splňují hygienické požadavky (lze vydesinfikovat), může si takovou pomůcku přinést i z domova, ovšem za poničení nepřebírá odpovědnost MŠ. Vzdělávací aktivity jsou realizovány v menších skupinách, či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodiči.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

MŠ má 3 třídy, z toho 2 v Kolovči a 1 v Těšovicích. Zaměření třídy si určují učitelky v TVP podle konkrétních podmínek a složením dětí ve třídě. Vychází z potřeb dětí a z diagnostiky. V Kolovči učitelky požadují heterogenní rozdělení dětí do tříd.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

V Kolovči se rozděluje děti do tříd s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám. Dále se při rozdělování dětí do tříd přihlíží k tomu, aby obě třídy měly přibližně stejný počet dětí různých věkových kategorií. V neposlední řadě se přihlíží ke speciálně vzdělávacím potřebám dětí. Takové dítě je vždy zařazeno do třídy s menším počtem dětí.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Dvouapůlhodinové časové dotace bude na všech třídách využito převážně na pobyt venku a částečně na dopolední řízené činnosti. Učitelky plánují své činnosti s přihlédnutím k této časové dotaci.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis do mateřské školy na další školní rok se koná v době od 2. do 16. května / Školský zákon /. Přesný termín stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Řídí se veřejně dostupnými kritérii, které jsou součástí přihlášky dítěte na daný školní rok. O přesném termínu zápisu a podrobnostech je veřejnost včas informována formou oznámení na webových stránkách školy, na webových stránkách zřizovatele, a na nástěnkách obou škol. Ředitelka písemně oznámí obecním úřadům ze spádových obcí termín a podrobnosti zápisu a požádá je o vyhlášení místním rozhlasem. Podáním žádosti je zahájeno správní řízení. Na základě stanovených kritérií vydá ředitelka buď kladné, nebo záporné rozhodnutí. Přijímání dětí je možné i během roku, pokud škola disponuje volným místem.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Pokud si zákonný zástupce v odůvodněných případech zvolí toto vzdělávání, musí tuto skutečnost oznámit ředitelce školy. Obsah oznámení – jméno, RČ, místo trvalého pobytu, místo pobytu u cizince – období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno – důvody individuálního vzdělávání dítěte. Ředitelka MŠ poté doporučí oblasti, v nichž se má dítě vzdělávat

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z reálných možností a podmínek naší mateřské školy. Moderní životní styl je úzce spojen s životním prostředím. Naše škola je situována ve venkovském prostředí. Chceme u dětí vytvořit základní hygienické a sociálně kulturní dovednosti a návyky ve vztahu k životnímu prostředí, probouzet citlivý vztah k přírodě, k výtvarům lidské práce i k lidem samotným. Pochopit správné a nesprávné chování člověka k životnímu prostředí – k přírodě, i smysl a důvod třídění odpadu. Získat povědomí a chuť chránit přírodu a umět hledět do budoucnosti. Naší snahou je naplnit tyto výchovné úkoly podnětným prostředím, které dětem umožňuje přímé pozorování a děláni. I z těchto důvodů jsme upravili školní zahrady jako zahrady v přírodním stylu.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Hlavní cíle dle RVP PP

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Naše hlavní cíle a priority

- vnášet do práce s dětmi co nejvíce pohody a pocitu spokojenosti
- vzájemně se respektovat
- dávat možnost seberealizace
- nabídnout dostatek časového prostoru pro tvořivost, fantazii a svobodné rozhodování
- aktivně se zapojit při společných činnostech
- dejme dětem možnost připustit jiný názor, snažit se domluvit
- podporovat přirozený růst rozvoje povzbuzováním, vzájemným nezesměšňováním
- klást na děti přiměřené nároky
- podporovat a záměrně směřovat rozvoj dítěte tak, aby vyrůstalo svobodně, ale s dobrými

morálními vlastnostmi a kladným vzorem

- vést k důslednosti
- společně řešit problémy, nacházet prospěšné východisko, jak působit na děti problémové,

- sjednotit požadavky a cíle výchovy
- učit děti základům slušného chování doma i v okolí, úcty k druhému
- učit děti vzájemně si pomáhat
- neodrazovat děti od věcí nových, nepoznaných, podporovat poznání cizího, nepoznaného
- vést děti ke kladnému vztahu k přírodě jako celku, do něhož patříme i my – lidé

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Uplatňujeme aktivity spontánní, řízené, vzájemně provázané a vyvážené. Didaktický styl je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Úkolem učitelky je iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všem kolem sebe. Předkládáme vzdělávací nabídku s uplatněním integrovaného přístupu - integrovaných bloků, které nabízejí dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Respektujeme individuální volbu a aktivní účast dětí.

Formy

- spontánní a řízené aktivity (vyvážené a provázané).
- didakticky zacílené činnosti (přímo či nepřímo motivované,

skupinové či individuální)

Metody vzdělávání:

- prožitkové a kooperační učení hrou a činnostmi dětí
- spontánní aktivity a vlastní plány dítěte
- situační učení – praktické ukázky životních souvislostí
- spontánní sociální učení – princip přirozené nápodoby

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Vzdělávací obsah přizpůsobují pedagogové vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci PLPP. PLPP sestavuje učitel na základě vlastního zhodnocení situace a potřeb dítěte. PLPP má písemnou podobu. Zpracovávají učitelky na dané třídě a taktéž vyhodnocují v rámci IB. Spolupracují s poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci.

Podpůrná opatření 1. stupně směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, které nevyžadují opatření s normovanou finanční náročností, přitom pokud jsou účelné, mohou podporovat dítě v celém průběhu jeho vzdělávání.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP sestavuje učitel na základě doporučení PPP, nebo SPC. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli, v případě IVP i s pracovníky školského poradenského zařízení s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy IVP a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte. IVP je pravidelně vyhodnocován každý rok a učitelky uvedou výsledky v jednotlivých IB. Pokud je poradenským zařízením doporučena finanční náročnost – funkce AP, nebo kompenzační pomůcky, ředitelka zajistí splnění těchto podmínek

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Do vzdělávání dětí s SVP jsou zapojena poradenská zařízení, např. PPP Domažlice, SPC Horšovský Týn a SPC Plzeň. Dále např. organizace Ouško - Kdyně.

Nadané děti - ZUŠ Staňkov.

Zodpovědné osoby:

Za sestavení IVP je zodpovědná Bc. Michaela Soupírová, která je zároveň ředitelce zodpovědná za celou oblast vzdělávání dětí s SVP v Kolovči. Vyhodnocuje a doporučuje vyšetření, kontroluje PLPP a IVP. Z tohoto důvodu je platově zařazena do 10. platové třídy. Za tuto oblast v Těšovicích zodpovídá ředitelka H. Moudrá.

Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud

školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzhledem ke kapacitě školy přijímáme většinou jen děti, které dosáhnou věku tří let nejpozději do konce kalendářního roku, ve kterém je dítě přijato. V kritériích máme pravidlo, že dítě nesmí mít pleny, jelikož nemáme dostatečné možnosti - prostorové i hygienické. Všechny třídy jsou heterogenní a z tohoto důvodu jsou hračky a pomůcky nevhodné pro 2 leté děti zabezpečeny v uzavíratelných skříňkách, čímž je zajištěna bezpečnost. Pedagogové nastaví srozumitelná pravidla pro ukládání a používání hraček a pomůcek. Uspořádání prostředí třídy umožňuje průběžnou potřebu odpočinku. Je zajištěn prostor pro náhradní oblečení. Organizace dne je přizpůsobena vyhovujícím režimem dne, který respektuje potřeby dětí – dostatek času na realizaci činností, úprava času na stravování a dostatečný odpočinek. Vzdělávací činnosti jsou

uskutečňovány v menších skupinách, nebo individuálně. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup. MŠ vytváří podmínky pro jeho adaptaci v souladu s jeho individuálními potřebami.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Letní dobrodružné výpravy

Název integrovaného bloku	Letní dobrodružné výpravy
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vyprávění s dětmi o naší zemi, o cizích zemích a exotických zvířatech, našem městě. Výlety do okolí. Znat a pojmenovat dopravní prostředky a jejich využití, dbát na bezpečnost dětí v dopravním provozu, částečně ovládat pravidla silničního provozu a dopravní situace. Varování na nebezpečí, které na nás číhá – neznámý prostor, cizí lidé, zvířata. Poznávat jiné národy, život v jiných zemích, vesmír. Pozorování rozkvetlé louky, život různého létavého a lezoucího hmyzu. Znat názvy živočichů žijících ve vodě, obojživelníků a zvířat žijících u vody. Uvědomovat si své možnosti a limity – pěstovat u dětí pud sebezáchovy. Poznávat zvířata žijící v moři, život u moře a na pláži. Oslava dne dětí, rozloučení s předškoláky, pasování na školáky
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Voda • Město x vesnice • Na louce • Cestujeme • U moře • Cesta do vesmíru

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		utvořit jednoduchý rým vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je rozhodovat o svých činnostech přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí rozvoj a užívání všech smyslů	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně;	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
váží si práce i úsilí druhých	prožitky vyjádřit	rozhodovat o svých činnostech přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je rozhodovat o svých činnostech přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči utvořit jednoduchý rým vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

6.1.2 Objevování veselého jara

Název integrovaného bloku	Objevování veselého jara
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Charakteristické znaky jarního období, pozorování zelenající se přírody, kvetoucích stromů, pojmenování jarních květin, probouzející se příroda – hmyz, drobní živočichové, návrat ptáků z teplých krajín. Poznávání domácích zvířat a jejich mláďat. Předškoláci se připravují na zápis do školy, učí se svou adresu, kde pracují rodiče, znát různá povolání a řemesla. Poznávání předmětů vyrobených ze skla, dřeva, papíru, textilu, gumy.... Oslava Velikonoc, seznamování s tradicemi a zvyky, vyprávění o významu velikonočních svátků. Týden kouzelného čarování – převleky čarodějnic. Oslava svátku maminek. Ochrana životního prostředí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Jaro je tu • Zpěv ptáků • Na statku • Jdu do školy • Velikonoce

Název integrovaného bloku	Objevování veselého jara
	- Moje rodina - Řemesla - Chráníme planetu Zemi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	fantazie	první, poslední apod.) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		poznat napsané své jméno
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	učení	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.1.3 Co ukrývají barvy podzimu

Název integrovaného bloku	Co ukrývají barvy podzimu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí rozvíjet kamarádské vztahy, poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Přivítání dětí ve třídách, seznámení s prostředím třídy a celé mateřské školy, školní zahrady. Poznávání nových kamarádů, seznamování se s jejich jmény, se jmény zaměstnanců MŠ a jejich profesemi. Seznamování dětí s hračkami a pomůckami, jejich uložení. Dodržování smluvených pravidel společného soužití v kolektivu a pravidel chování. Důsledné dodržování základních hygienických návyků a sebeobsluhy. Uvědomování si rozdílu mezi mateřskou školou a rodinou. Vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí); rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi); pravidla vzájemného chování. Pozorování a uvědomování si charakteristických znaků podzimu. Pojmenování ovocných stromů a jejich plodů. Seznamování s prací na zahradě, v sadu a na poli, sklizeň zeleniny. Rozeznávání rozdílů mezi stromem listnatým a jehličnatým, znát názvy jejich plodů. Tvořivé činnosti s přírodninami, výrobky z přírodnin. Odlet ptáků na jih. Jak se na zimu připravují zvířátka. Poslech povídek, pohádek i bajek, v nichž vystupují zvířátka.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Noví kamarádi • Pravidla chování v MŠ • Odlet ptáků • Rodina • Hlavní znaky podzimu • Ovoce • Zelenina • Stromy • Zvířátka v pohádkách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si	osvojení si věku přiměřených praktických	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	dovedností	pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno domluvit se slovy i gesty, improvizovat naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) získání relativní citové samostatnosti	prožívat radost ze zvládnutého a poznatého odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

6.1.4 Tajemství konce roku

Název integrovaného bloku	Tajemství konce roku
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Období plné citových prožitků spojené s čekáním na nejkrásnější svátky v roce – Vánoce. Zahájení adventu, čekání na Mikuláše. Výroba Mikulášů, čertů a andělů. Příprava na Vánoce – vyprávění, jak doma trávíme svátky vánoční, tvoření přání, vánočních dekorací, dárečků. Pečení perníčků a cukroví. Zpívání koled. Lidové tradice a zvyky. Tři králové.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Svatý Martin • Advent • Čert a Mikuláš • Tradice • Pečeme cukroví • Nadílka • Tři králové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) chápat slovní vtip a humor
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	spolupracovat s ostatními
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	spolupracovat s ostatními
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí

6.1.5 Bádání pod zimní peřinou

Název integrovaného bloku	Bádání pod zimní peřinou
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí rozvíjet kamarádské vztahy, poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Přivítání dětí ve třídách, seznámení s prostředím třídy a celé mateřské školy, školní zahrady. Poznávání nových kamarádů, seznamování se s jejich jmény, se jmény zaměstnanců MŠ a jejich profesemi. Seznamování dětí s hračkami a pomůckami, jejich uložení. Dodržování smluvených pravidel společného soužití v kolektivu a pravidel chování. Důsledné dodržování základních hygienických návyků a sebeobsluhy. Uvědomování si rozdílu mezi mateřskou

Název integrovaného bloku	Bádání pod zimní peřinou
	škola a rodinou. Vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí); rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi); pravidla vzájemného chování. Pozorování a uvědomování si charakteristických znaků podzimu. Pojmenovávání ovocných stromů a jejich plodů. Seznamování s prací na zahradě, v sadu a na poli, sklizeň zeleniny a ovoce. Rozeznávání rozdílů mezi stromem listnatým a jehličnatým, znát názvy jejich plodů. Tvořivé činnosti s přírodninami, výrobky s přírodnin. Odlet ptáků na jih. Jak se na zimu připravují zvířátka. Poslech povídek, pohádek i bajek, v nichž vystupují zvířátka.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Noví kamarádi. • Pravidla chování v MŠ. • Odlet ptáků. • Rodina • Hlavní znaky podzimu • Ovoce • zelenina • Stromy Zvířátka v pohádkách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		zorganizovat hru
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		sledovat očima zleva doprava
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí sledovat očima zleva doprava chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj kooperativních dovedností	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí sledovat očima zleva doprava chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	uvědomění si vlastního těla	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		zachovávat správné držení těla
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Každá třída si tvoří svůj TVP - lze vygenerovat z ŠVP v prostředí InspiS. Vzdělávání probíhá na základě IB ze ŠVP, které jsou společné pro celou školu a nabízejí dítěti vzdělávání v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. V TVP bude uvedeno: charakteristika třídy, věkové složení třídy, zaměření třídy pro daný školní rok / bude vycházeno z pedagogické diagnostiky a potřeb dětí /. Učitelky mají možnost jednotlivé dílčí cíle převádět z různých IB podle skutečné potřeby vzdělávání na jednotlivých třídách.

6.3 Dílčí projekty a programy

Pracoviště Těšovice se pravidelně zapojuje do eTwinningu a projektu Se sokolem do života

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Všechny oblasti budou zpracovány ve zvláštní příloze.	Zpracováno v příloze.	Zpracováno v příloze.	Zpracováno v příloze.	Zpracováno v příloze.